

STAD HARELBEKE

UITTREKSEL UIT HET NOTULENBOEK VAN DE GEMEENTERAAD

Openbare zitting van 13 september 2021

Aanwezig: Rita Beyaert: Voorzitter;
Alain Top: Burgemeester;
Francis Pattyn, Tijs Naert, Dominique Windels, Kathleen Duchi,
David Vandekerckhove, Lynn Callewaert: Schepenen;
Willy Vandemeulebroucke, André Vanassche, Rik Vandenabeele,
Rosanne Mestdagh, Inge Bossuyt, Patrick Claerhout, Fleur De Buck,
Melissa Depraetere, Louis Byttebier, Filip Lainez, Thomas Guillemyn,
Koen Opsomer, Lise-Marie Platteau, Nancy Debeerst,
Cedric Van Den Bussche, Wout Patyn, Heidi Sohier, Brecht Vandeburie,
Steven Decaluwe: Raadsleden;
Carlo Daelman: Algemeen directeur

Voorwerp: Goedkeuren van de subsidiereglementen voor het aanleggen van groendaken en het ontharden en vergroenen van particuliere voortuinen.

De gemeenteraad,

Op grond van volgende overwegingen, zowel feitelijk als juridisch:

De klimaatverandering is een feit en vormt een van de grootste wereldwijde uitdagingen van onze tijd. Onmiddellijke actie en samenwerking tussen lokale, regionale en nationale overheden over de hele wereld is noodzakelijk.

Het Burgemeestersconvenant werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen.

In de energietransitie en de strijd tegen klimaatverandering is de lokale overheid de belangrijkste drijfveer op het bestuursniveau dat het dichtst bij de burgers staat. De lokale overheid neemt eveneens een sleutelpositie in om de kwetsbaarheid van het grondgebied tegen de verschillende gevolgen van de klimaatverandering te beschermen.

Stad Harelbeke ondertekende in 2019 het tweede Burgemeestersconvenant. In uitvoering hiervan keurde de gemeenteraad van 16 november 2020 het SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan), opgemaakt in samenwerking met Leiedal, goed. Hierin worden acties opgenomen om naast het terugdringen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot ook op andere vlakken grote inspanningen te leveren om ons de komende jaren aan te passen aan de veranderende klimaatomstandigheden.

De klimatologische veranderingen waar niet enkel deze regio, maar bij uitbreiding ook Vlaanderen, België en Europa, mee te maken krijgen, zijn onder te brengen in drie klimaateffecten:

- 1. hittestress overdag en 's nachts:** door de steeds frequenter voorkomende hittegolven en het grote aandeel verharding in onze sterk verstedelijkte regio, kan het verschil tussen een stedelijke omgeving en de open ruimte soms tot 10°C oplopen. Dit kan onder andere voor kwetsbare doelgroepen grote gevolgen met zich meebrengen.
- 2. droogte:** volgens de laatste cijfers van 'Databank Ondergrond Vlaanderen' kon de grondwatertafel zich in en rond Zuid-West-Vlaanderen na de grote droogteperiodes van de afgelopen zomers nog steeds niet voldoende herstellen en kan er zelfs

gesproken worden over een lage tot zeer lage grondwaterstand voor de tijd van het jaar. Daartegenover bestaat de vrees dat het waterverbruik bij klimaatverandering vermoedelijk zal toenemen, als gevolg van de temperatuurstijging en de klimatologische droogte.

3. wateroverlast: ironisch genoeg wordt tegelijkertijd een aanzienlijke toename in piekneerslag verwacht. Volgens het Klimaatportaal, opgemaakt door VMM, zal de neerslag in wintermaanden met 38% toenemen (business as usual scenario). In dat geval kunnen het watersysteem en rioleringsstelsel de grote toevloed aan water niet meester, wat tot wateroverlast en zelfs overstromingen kan leiden. Ook hier speelt de grote verhardingsgraad in de regio en Vlaanderen een grote negatieve rol.

Een groot gevolg dat niet als klimaateffect kan beschouwd worden, maar wel afzonderlijk en expliciet vernoemd moet worden is het **verlies aan biodiversiteit en ecosystemen** als gevolg van menselijke activiteiten, indirect dus ook de klimaatverandering. Meer biodiversiteit kan ons nochtans helpen ons aan te passen aan deze klimaatveranderingen.

De voorliggende nieuwe subsidiereglementen 'Aanleg van groendaken' en 'ontharden & vergroenen van voortuinen en opritten' stimuleert het uitvoeren van werken die een positieve invloed hebben op het klimaat (mitigatie).

Groendaken zorgen voor een verbetering van de waterhuishouding van een gebied doordat het water niet gewoon via waterafvoer en waterlopen wegstroomt. Een groendak vangt het regenwater op en buffert het en kan zo bij hevige regenbuien, een piek in de waterafvoer vermijden. Zo helpen groene daken mee om wateroverlast te vermijden.

Groendaken hebben naast de waterbergende functie nog andere voordelen: ze vangen grote temperatuurschommelingen op het dak op, ze zorgen voor een langere levensduur van de dakbedekking, ze zuiveren de lucht van fijn stof, ze versterken de biodiversiteit en ze dragen bij tot de thermisch isolatie van het dak.

Een waterdoorlatende voortuin draagt bij tot meer waterinfiltratie. Daarnaast heeft de groene beplanting een afkoelend effect, en vergroot het de biodiversiteit. Dat is goed voor natuur én mens. Een groene leefomgeving heeft een positieve impact op de gezondheid van de mens en bevordert ook de straatkwaliteit.

Het toepassen van deze subsidiereglementen draagt ook bij tot volgende SDG's:

- SDG 11 – Duurzame steden en gemeenschappen
- SDG 13 – Klimaatacties

Budget is voorzien op volgende budgetsleutels:

649600/035000 - D13/AP04/02 "Acties klimaatplan Burgemeestersconvenant":

De opmaak van deze reglementen passen binnen de uitvoering van de adaptatieve acties opgenomen in:

- het stedelijk SECAP (Sustainable Energy and Climate Plan, actieplan bij het huidig Burgemeestersconvenant) onder de adaptatie acties rond slim ontharden.
- het stedelijke groenplan: onder de acties "ontharden en groendaken".

De klimaatraad adviseerde de subsidiereglementen in de vergadering van 13 juli 2021 gunstig mits volgende opmerking:

"In het ontwerpreglement voor de aanleg van groendaken staat een minimum bufferend vermogen van 35 l/m² opgenomen. Voor kleinere projecten op bestaande gebouwen is dit moeilijk haalbaar. De klimaatraad stelt voor om deze verplichting te schrappen uit het reglement."

Verwijzend naar volgende wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen:
Artikel 40, §3, 41, 2° en 23 en 286-288 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

Verwijzend naar volgende eerdere beslissingen:
Goedkeuring van het regionaal Energie- en klimaatactieplan (SECAP) opgemaakt door Leiedal door de gemeenteraad van 16 november 2020.
Goedkeuren stedelijk groenplan door de gemeenteraad van 13 juli 2000.

Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen:

Om deze redenen;

Na beraadslaging;

27 leden nemen deel aan de stemming;

Met unanimiteit;

BESLUIT:

Artikel 1:

De gemeenteraad keurt volgend subsidiereglement voor de aanleg van een groendak door particulieren in Harelbeke goed:

SUBSIDIE VOOR DE AANLEG VAN EEN GROENDAK DOOR PARTICULIEREN IN HARELBEKE

Art. 1: Inhoud

Het aanleggen van een groendak helpt bij vastlegging van CO₂, en kadert binnen de mitigatiemaatregelen in de strijd tegen klimaatopwarming. Stad Harelbeke wenst de aanleg van (extensieve) groendaken te stimuleren door een subsidie te verlenen voor de aanleg van een groendak.

Groendaken hebben tal van voordelen voor de directe leefomgeving en een waterbufferende werking. Neerslag kan op veel plaatsen niet meer in de bodem dringen en vloeit onmiddellijk naar de riolen. Het gevolg hiervan zijn overbelaste rioleringen en het risico op overstromingen. Een groendak treedt op als een soort buffer: een deel van de neerslag wordt in de verschillende lagen vastgehouden en dient als voedsel voor de planten, een ander deel verdampt. Daardoor vertraagt en vermindert een groendak de neerslagafvoer aanzienlijk en worden de rioleringen ontlast.

Art. 2: Doelgroep

De subsidie kan enkel aangevraagd worden door particulieren voor woningen op het grondgebied van Harelbeke voor zover dit niet verplicht wordt door bestaande wettelijke of reglementaire bepalingen

De subsidieaanvrager is:

- de natuurlijke persoon die eigenaar of mede-eigenaar is, of
- het geheel van gewone mede-eigenaars, zoals bepaald in het burgerlijk wetboek
- een vereniging van mede-eigenaars, zoals bepaald in het burgerlijk wetboek
- huurders, mits medeondertekening van het aanvraagformulier door de eigenaar(s).

Indien het woongebouw meerdere woningen omvat met verschillende eigenaars, kunt u als eigenaar de aanvraag indienen, als de overige eigenaars zich schriftelijk akkoord verklaren door het medeondertekenen van het aanvraagformulier.

Art. 3: Definities

In dit reglement hebben de onderstaande termen de ernaast vermelde betekenis.

Substraat: natuurlijk (niet-chemisch) product dat zorgt voor structuur en voor de opslag van water, lucht en voedingsstoffen (minerale elementen en organische stoffen) in het groendak in functie van de gewenste vegetatie. De substraatlaag is m.a.w. de bewortelbare ruimte waaruit de vegetatie haar voedingsstoffen haalt.

Filterdoek: deze verhindert dat de drainagelaag verstopt geraakt met fijn materiaal uit de substraatlaag.

Art. 4: Subsidiebedrag

§1 Specifieke voorwaarden betreffende de aanleg

Onder dit reglement wordt verstaan als groendak een **extensief groendak**.

Dit dient te voldoen aan volgende voorwaarden:

- Dak met lage begroeiing zoals mossen, vetplanten en kruiden. De opbouw bestaat over de gehele aangelegde oppervlakte minstens uit een drainagelaag, een substraatlaag, een filterdoek en een vegetatielaag, in die volgorde van onder naar boven en dit over de volledig aangelegde oppervlakte.
- De minimale oppervlakte van het extensief groendak bedraagt 6 m².

§2 Algemene voorwaarden

- De stad is in geen enkel opzicht verantwoordelijk voor de werken en hun uitvoering, noch voor de eventuele schade die eruit kan voortvloeien.
- De subsidie kan alleen worden toegekend voor vergunde gebouwen, zoals bedoeld in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.
- De handelingen die uitgevoerd worden voor het realiseren van het groendak, moeten overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen gebeuren. In voorkomend geval moet tijdig een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd worden.
- Mislukte aanplantingen of werken dienen hersteld te worden. Gebeurt dit niet, zullen de subsidies teruggevorderd worden. De aanvrager engageert zich om minimum 10 jaar lang het groendak in goede staat te behouden.
- Het betreffende dak kan slechts éénmaal betoelaagd worden.

§2 Bedrag

Binnen de perken van de goedgekeurde begrotingskredieten wordt een subsidie verleend van maximum 31 euro per vierkante meter groendak dat aangelegd wordt, met een maximaal totaal subsidiebedrag van 2.000 euro. Indien de aanlegkosten van het groendak, inclusief btw, lager zijn dan 31 euro per vierkante meter wordt de werkelijke kostprijs beschouwd als het subsidiebedrag.

Voor het bepalen van de aanlegkosten komen enkel volgende zaken in aanmerking:

- de materiaalkost voor de wortelwerende laag, de drainagelaag, de filterlaag, het substraat, de beplanting en de afwerkingsmaterialen zoals controleputten;
- de kosten voor de plaatsing van deze materialen.

Art. 5: Procedure

§1 Aanvraag

- Een aanvraag kan enkel na uitvoering van de werken ingediend worden bij de Stad Harelbeke aan de hand van het daartoe voorziene aanvraagformulier. Dit aanvraagformulier is verkrijgbaar via de website van de Stad Harelbeke of bij de Milieudienst, of e-mail milieu@harelbeke.be.
- De aanvrager verzamelt alle noodzakelijke bewijsstukken zoals vermeld op het aanvraagformulier en stuurt deze mee met het ingevulde aanvraagformulier.
- De aanvraag wordt opgestuurd naar het adres aangegeven op het aanvraagformulier, of kan afgegeven worden aan het stadhuis.
- Op datum van ontvangst door de Milieudienst mogen de facturen niet ouder zijn dan twaalf maanden.
- De ontvangstdatum van de subsidieaanvraag die volledig is, geldt als opvolgingsdatum. Volledige aanvragen worden chronologisch opgevolgd, waarbij de eerste indieners voorrang krijgen. Na indiening en goede ontvangst van de aanvraag krijgt de aanvrager een ontvangstmelding.

§2 Beoordeling

- De Milieudienst beoordeelt de aanvraag en vraagt bijkomende bewijsstukken op indien nodig.
- Er is een controle van de werken mogelijk.
- De Milieudienst adviseert het college van burgemeester en schepenen.

§3 Beslissing

- Het college van burgemeester en schepenen neemt de beslissing tot al dan niet toekenning van de subsidie op basis van het advies van de Milieudienst.
- De beslissing wordt bekendgemaakt aan de aanvrager.
- Bij weigering van de subsidie kan de aanvrager aanpassingen uitvoeren, om toch aan de voorwaarden te voldoen, en een nieuwe aanvraag indienen.
- Opmerking: de toekenning van de premie betekent niet dat de Stad Harelbeke verantwoordelijkheid opneemt voor wat betreft materialen en/of resultaten.

§4 Uitbetaling

- Bij goedkeuring van de subsidieaanvraag, gebeurt de uitbetaling van de subsidie door overschrijving op de post- of bankrekening van de aanvrager.
- De aanvrager verbindt er zich toe de Milieudienst onverwijld schriftelijk op de hoogte te brengen van iedere wijziging van diens post- of bankrekeningnummer.

Art. 6: Controle

De Stad Harelbeke behoudt zich het recht voor om de echtheid van de gegevens van het aanvraagdossier na te gaan en hierover inlichtingen in te winnen, met alle middelen die zij nuttig acht.

De Stad Harelbeke behoudt zich het recht voor om zich ter plaatse te komen vergewissen van de situatie. De aanvrager verklaart zich akkoord om de bevoegde stedelijke

ambtenaar toegang te verlenen tot het gebouw met het oog op de controle van het resultaat.

Ingeval de aanvrager zich verzet tegen de uitoefening van de controle, is hij/zij gehouden tot terugbetaling van de subsidie.

Art. 7: Sanctie

Indien de aanleg niet overeenstemt met de beschrijving in de aanvraag dient de subsidie terugbetaald te worden.

Art. 8: Looptijd reglement

Dit reglement treedt in werking vanaf 1 oktober 2021.

Art. 9:

Deze verordening valt onder het algemeen bestuurlijk toezicht als bepaald in artikel 326-335 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

Artikel 2:

De gemeenteraad keurt volgend subsidiereglement voor het ontharden en vergroenen van private voortuinen in Harelbeke goed:

SUBSIDIE VOOR HET ONTHARDEN EN VERGROENEN VAN PRIVATE VOORTUINEN

Art. 1: Inhoud

Door klimaatverandering krijgen we meer periodes van droogte en hittegolven, maar ook meer periodes van intensere regen. Om die extreme weersomstandigheden zo optimaal mogelijk op te vangen, moet onze stad een grote spons worden. Enerzijds door te ontharden en ervoor te zorgen dat regenwater ter plekke de bodem in kan. Anderzijds door bomen en struiken te planten, waardoor we meer schaduw en verkoeling creëren. Die natuurlijke groei leidt tot schonere lucht, een woonplaats voor dieren en een aardoppervlak dat beter bestand is tegen droogte en overstroming dan een klassiek grasperk.

Daarnaast dempen beplantingen heel wat verkeersgeluid en het vergroenen draagt ook bij tot een betere straatkwaliteit waar het aangenaam is om te wonen en verhoogt dit de biodiversiteit. Om deze reden wordt er voorkeur gegeven aan beplantingen in plaats van gras. Dit weerspiegelt zich het een ander subsidiebedrag.

Art. 2: Doelgroep

De subsidie voor het ontharden en vergroenen van een voortuin kan aangevraagd worden door particulieren voor woningen met een voortuin op het grondgebied van Harelbeke voor zover dit niet verplicht wordt door bestaande wettelijke of reglementaire bepalingen.

De subsidieaanvrager is:

- de natuurlijke persoon die eigenaar of mede-eigenaar is, of
- het geheel van gewone mede-eigenaars, zoals bepaald in het burgerlijk wetboek

- een vereniging van mede-eigenaars, zoals bepaald in het burgerlijk wetboek
- huurders, mits medeondertekening van het aanvraagformulier door de eigenaar(s).

Indien het woongebouw meerdere woningen omvat met verschillende eigenaars, kunt u als eigenaar de aanvraag indienen, als de overige eigenaars zich schriftelijk akkoord verklaren door het medeondertekenen van het aanvraagformulier.

Art. 3: Definities

In dit subsidiereglement wordt verstaan onder:

- **voortuin:** gedeelte van het goed dat voor de voorgevellijn van het hoofdgebouw ligt;
- **Verharding:**
 - **gesloten verharding:** een oppervlakte bestaand uit niet-waterdoorlatende materialen zoals tegels, asfalt,...;
 - **open verharding:** een oppervlakte bestaand uit waterdoorlatende materialen zoals kiezel, grastegels...;
- **beplanting:** vaste planten, hagen, struiken, bomen.

Art. 4: Subsidiebedrag

§1 voorwaarden

- Er wordt minimum 5 m² (open) verharding opgebroken.
- De opgebroken (open) verharding wordt vervangen door gazon, vaste planten, hagen, struiken en/of bomen (uitgezonderd exotische of invasieve soorten) zonder het gebruik van worteldoeken.
Om een keuze te maken in geschikte planten kan de website: www.groenvanbijons.be geraadpleegd worden. Soorten die niet voorkomen op de lijst kunnen ter goedkeuring voorgelegd worden aan de milieudienst.
- De aanvrager dient de nieuwe aanplant minimaal gedurende 10 jaar in stand te houden. Afgestorven planten dienen vervangen te worden.
- Het verwijderen van anti-worteldoek, boomschors, e.d. materialen komt niet in aanmerking voor subsidie.
- Per adres kan er slechts één aanvraag ingediend worden.

§2 Subsidiebedrag

De subsidie voor het verwijderen van verharding in de voortuin bedraagt:

- gazon ter vervanging van een verharding: €10/m² met een minimum van 100 € en een maximum van 500 €;
- beplanting ter vervanging van een verharding: €15/m² met een minimum van 100 € en een maximum van 500 €.

Art. 5: Procedure

§1 Aanvraag

- De aanvraag gebeurt vóór de aanvang van de werken bij de Stad Harelbeke aan de hand van het daartoe voorziene aanvraagformulier. Dit aanvraagformulier is verkrijgbaar via de website van de Stad Harelbeke of bij de Milieudienst, of e-mail milieu@harelbeke.be.

- De aanvrager verzamelt alle noodzakelijke bewijsstukken zoals vermeld op het aanvraagformulier en stuurt deze mee met het ingevulde aanvraagformulier.
- De aanvraag wordt opgestuurd naar het adres aangegeven op het aanvraagformulier, of kan afgegeven worden in het stadhuis.

§2 Beoordeling

- Bij het indienen van de aanvraag brengt de milieudienst de aanvrager op de hoogte van het al dan niet goedkeuring van het aanvraagdossier. Bij een weigering kan de aanvrager bijkomende informatie bezorgen aan de milieudienst om alsnog in aanmerking te kunnen komen.
- Na het uitvoeren van de werken stelt de aanvrager de Milieudienst op de hoogte door het bezorgen van een foto waarop de volledig uitgevoerde werken (opbreekwerkzaamheden en nieuwe aanplant) duidelijk zichtbaar zijn.
- De Milieudienst beoordeelt de uitgevoerde werken en vraagt bijkomende bewijsstukken op indien nodig.
- Er is een controle van de werken mogelijk.
- De Milieudienst adviseert het college van burgemeester en schepenen.

§3 Beslissing

- Het college van burgemeester en schepenen neemt de beslissing tot al dan niet toekenning van de subsidie op basis van het advies van de Milieudienst.
- De beslissing wordt bekendgemaakt aan de aanvrager.
- Bij weigering van de subsidie kan de aanvrager aanpassingen uitvoeren, om toch aan de voorwaarden te voldoen, en een nieuwe aanvraag indienen.
- Opmerking: de toekenning van de premie betekent niet dat de Stad Harelbeke verantwoordelijkheid opneemt voor wat betreft materialen en/of resultaten.

§4 Uitbetaling

- Bij goedkeuring van de subsidieaanvraag en de uitgevoerde werken, gebeurt de uitbetaling van de subsidie door overschrijving op de post- of bankrekening van de aanvrager.
- De aanvrager verbindt er zich toe de Milieudienst onverwijld schriftelijk op de hoogte te brengen van iedere wijziging van diens post- of bankrekeningnummer.

Art. 6: Controle

De Stad Harelbeke behoudt zich het recht voor om de echtheid van de gegevens van het aanvraagdossier na te gaan en hierover inlichtingen in te winnen, met alle middelen die zij nuttig acht.

De Stad Harelbeke behoudt zich het recht voor om zich ter plaatse te komen vergewissen van de situatie. De aanvrager verklaart zich akkoord om de bevoegde stedelijke ambtenaar toegang te verlenen tot het gebouw met het oog op de controle van het resultaat.

Ingeval de aanvrager zich verzet tegen de uitoefening van de controle, is hij/zij gehouden tot terugbetaling van de subsidie.

Art. 7: Sanctie

Indien de aanleg niet overeenstemt met de beschrijving in de aanvraag dient de subsidie terugbetaald te worden.

Art. 8: Looptijd reglement

Dit reglement treedt in werking vanaf 1 oktober 2021.

Art. 9:

Deze verordening valt onder het algemeen bestuurlijk toezicht als bepaald in artikel 326-335 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

NAMENS DE GEMEENTERAAD

Carlo Daelman
Algemeen directeur

Rita Beyaert
Voorzitter